

Plan izvršilnega odbora v mestu Rostov na Donu.

In o tem bi se lahko pisalo še dalje in dalje — brez konca. Ker je Rusija v oblasti takih oseb, ni čudno, da vedno

bolj nazaduje, da je povsod le revščina in beračija. Tako daleč so »prijatelji kmetov in delavcev« prigospodarili v Rusiji, da so njihova glavna opora zločinci nekdanjega ruskega režima.

Raziskovalci južnega tečaja.

Amerikanski raziskovalec Byrd je končal raziskovanja pokrajin ob južnem tečaju. Ogromni, večno ledeni svet imenujejo »Mala Amerika«. Dne 1. decembra 1929 je javil Byrd po radlu — ameriški vladi v Washington, da je krožil v aeroplanu 15 ur nad južnim tečajem. Byrdova južnotečajna ekspedicija je bila tretja, ki se je posrečila in obogatila znanstvo.

Januarja 1909 je prodrl angleški pomorski častnik Ernst Shackleton do 82 stopinj 23 minut južne širine.

Norvežan Amundsen je bil prvi 17. decembra 1911 na južnem tečaju s štirimi spremljevalci, 4 sanmi in 52 psi, ki so vlekli sanke. — Amundsen si je ustvaril leta 1911 ob Kitovi obali v Rosovem morju takozvano Fram oporišče. Od tukaj je prodiral proti tečaju preko Axel Heiberg, preko Hudičevega ledenika, ob pobočju Nansenovega in Kraljica Maud gorovja proti južnemu tečaju, katerega je krstil po tedanjem norveškem kralju Haakonu.

Dne 18. januarja 1912 je dosegel točko južnega tečaja angleški pomorski oficir Scott. Našel je tamkaj Amundsenov šotor z norveško zastavo. Na povratku s tečaja je zajela Scottovo ekspedicijo tako ljuta snežena burja, da so vsi udeleženci zmrznili.

Amerikanec Byrd južnega tečaja lanske leto ni presankal ali prehodil kakor njegova prednika, ampak ga je pre-

letel. Za izvršitev svojega načrta si je izbral drugo pot nego svojčas Amundsen. Dvignil se je v aeroplanu s tremi spremljevalci preko ledenika, ki nosi ime po Nansenovi hčerki (raziskovalec severnih krajev) Lihus. Moral se je držati v višini 3.350 metrov, da je lahko preletel snežena gore, ki se vlečejo tako visoko v vseh mogočnih vijugah po južnem tečaju. Posrečilo se mu je, da je našel predor med gorovjem. Da je došel na cilj, je moral pometati iz letala znatne količine bencina ter živil, ker sicer se ne bi bil mogel držati toliko ur tako visoko.

Amerikanec Byrd se je že pred preletom južnega tečaja odlikoval s tem, da je bil prvi z aeroplanom na severnem tečaju leta 1926 in leta 1927 je preletel Atlantski Ocean od zapada proti vzhodu.

Ko se je vrnil ob zaključku lanskega leta Byrd z raziskovanja južnega tečaja nazaj v Ameriko in pričel s trditvijo, da so po ledenih ravnih krog južnega tečaja po več 1000 metrov visoki ledeniki, je zadel na ostro kritiko od strani Norvežanov in Angležev, ki se upirajo na trditve Amundsena in Scotta, ki trdita, da je juž. tečaj nepregledna ravan. V nekaj mesecih se še le bo razjasnilo, kdo je bil prav za prav na južnem tečaju, ker 1000 meterske gore in popolna ravnina je vendar velikanska razlika.

V starih časih najbolj čitana knjiga.

Leta 1356 je izšla v francoskem jeziku potopisna knjiga, ki je bila svojčas prevedena v vse evropske jezike in je doživela do 19. stoletja nešteto izdaj. V knjigi je popisano potovanje po Egiptu, Sveti deželi, Arabiji, Indiji in Kitajski. Knjiga beleži kot pisatelja »Sir Johna Mandeville, grofa Montfort.« Rojen bi naj bil pisatelj v St. Albans na Angleškem in je nastopil potovanje po svetu na dan sv. Mihaela leta 1322. Po knjigi je omenjeni prepotoval Egipt in stopil v vojaško službo pri tamošnjem sultanu, kateremu je pomagal v bojih proti beduinom. Izvršil je tako drzne čine, da je bil voljan dati sultanu mu svojo hčer za ženo, a jo je odklonil, ker je hotel nadaljevati svoja potovanja. Pri slovesu od Egipta mu je izročil sultan spremno pismo, ki ga je varovalo vseh raznih neprilic in nevarnosti, na katere je zadel, ko je romal po krajih Palestine in Arabije. Iz Indije je došel do velikega kana (vladarja) Mongolov. 15 mesecev mu je pomagal v vojaški službi v bojih zoper južnokitajskega kralja z imenom Manzi. Po 34 letih potovanja po svetu se je vrnil pisatelj leta 1366 nazaj v Evropo radi protina, kateri ga je mučil po tolikoletnem rajžanju. Po povratku bi naj bil živel kot

profesor zdravilstva v mestu Lüttich v Belgiji in umrl leta 1372. Pokopali so ga v samostanu viljemitov. Monakovčan Jakob Püterich beleži, da so mu pokazali omenjeni menihi leta 1462 zapuščino tolikanj čitanega pisatelja in sicer: meč, ostroge in jezdno opremo.

Resnica glede pisatelja skozi 5 stoletij najbolj čitane knjige je ta, da jo je spisal francoski zdravnik Jean de Bourgoigne, ki je živel veliko let v Lüttichu. Bil je le v Egiptu na dvoru sultana v zdravniški službi. Ni videl ne Svete dežele ne Arabije, še manj pa Indijo in Kitajsko. Bil je zelo načitan in so mu morali biti dobro znani vsi do tedaj objavljeni potopisi. Iz teh je zbral potrebno gradivo za svojo knjigo. Da ga ne bi razkrinkali, ni pisal svojega dela v tedaj občajnem latinskem jeziku, ampak v francoščini. Podpisal se je z izmišljenim imenom in še le na smrtni postelji je zaupal svojemu prijatelju in sestavitelju njegove oporoke, da je spisal in izdal on knjigo, kateri verjame in se divi v njej popisanim doživljanjem celotni kulturni svet.

Svinjska dekla se sprjeme takoj. Plača po dogovoru. Liewald, posestnik, Sv. Anton v Sl. goricah. 88

Izredna človeška starost.

Znani so primeri, ko so ljudje dočkali še večjo starost, ko Turek Zaro Aga, ki je umrl kot 147 letni starec pod kolesi avtomobila. Zgodovina pripoveduje o nekem Petru Cartanu, ki je živel 185 let in o Louisi Truxovi, ki je umrla leta 1782, stara 175 let. Pisatelj Ludvik Buechner pripoveduje v svoji izdaji »Knjiga dolgega življenja« o 190 letnem starcu, o katerem je poročal na zboru zdravnikov leta 1880 v Bogoti dr. Louis Hernandez in ki je bil takrat še živ. Imenoval se je Miguel Solis in bil je kmetovalec v Sierra Mesila.

Najstarejši mož, katerega omenja Hufeland v svoji znani razpravi »Umetnost podaljšanja človeškega življenja«, je Josef Surington, ki je umrl leta 1797 v Bergenu na Norveškem, star 170 let. Bil je večkrat oženjen in je zapustil mlado vdovo in mnogo otrok. Ko je umiral, je bil star njegov najstarejši sin 103 leta, najmlajši pa 9 let. Zanimiv je tudi primer Thomasa Parra, ki je bil rojen v angleškem Shrotshieru leta 1483 in je umrl v novembru 1635, star 152 let. Paar je bil kmet, ki je živel zelo skromno. Kako zdrav in močan je bil, priča dejstvo, da je moral kot 105 letni starec v Alderbury delati javno cerkveno pokoro, ker je zapeljal mlado dekle. Kot 120 letni starec se je drugič poročil in še ni kazal nobenih znakov starosti. Še le tik pred smrtjo je izgubil vid in spomin, sluh in razum je pa ohranil v polni meri do konca. Ko je bil star 152 let, so se začeli zanj zanimati v Londonu in kralj ga je povabil k sebi. Gostil so ga v dvorni kuhinji, toda mož je bil vajen kmečke hrane in pokvaril si je želodec. Izprememba hrane in razmer je bila kriva, da je v novembru leta 1635 umrl. Slavn raziskovalec Humboldt je bil v Južni Ameriki pri pogrebu Indijanca, star 143 let. Mož je imel 117 let staro ženo. J. Easton je izdal leta 1799 razpravo »Dolgost človeškega življenja«, v kateri navaja sedem starcev in stark, starih od 140 do 150 let, tri od 150 do 160 let, dva od 160 do 170 let in tri od 175 do 185 let.

Vsiljuje se vprašanje, ali dosežejo ljudje tako visoko starost tudi v naših časih. Tudi sedaj se poroča o ljudeh, ki dosežejo izredno visoko starost.

Tako je svetovni tisk leta 1926 poročal iz Tiflisa, da je umrl Andrej Nikolajevič Smith, star 150 let. Mož je baje služil v Napoleonovem času kot rekrut v ruski armadi in kot star vojak se je udeležil vojne leta 1812 do leta 1815. Tudi po vojni je bil kot 54 letni mož v turški vojni težko ranjen in ruski car ga je lastnoročno odlikoval. Za časa krimske vojne je bil star že 80 let, pa je vendar še služil pri vojaki. Po krimski vojni je bil vpokojen. Pokojnino je dobival iz državne blagajne do l. 1916, potem je skrbelo zanj mesto Tiflis. Vse življenje ni pil alkoholnih pijač, tudi kadil ni nikoli. Žensk se je tudi v mladosti izogibal.

Najstarejši, še živeči mož, je menda Nikolaj Šatkovski v sovjetski republiki Abhaziji, severno od Batuma, star 148 let. Bil je štirikrat oženjen in zadnjič